

§ 1 Regeringsförklaring

Regeringsförklaring

Anf. 1 Statsminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Årade ledamöter av Sveriges riksdag! En människa, en röst. Alla människors lika rätt att vara med och styra det samhälle vi lever i. Det är samhällets mest grundläggande uttryck för jämlikheten människor emellan. I år fyller den rätten 100 år.

1921 fick kvinnor och män i Sverige för första gången rösta i allmänna och lika val till riksdagen. Den rättigheten är inte en gång för alla given. Den måste vinnas om och om igen för varje ny generation.

Om tio månader är det åter dags för demokratins högtidsdag. Då går svenska folket till val. Låt oss gemensamt övertyga ännu en generation väljare om vikten av att använda sin demokratiska röst.

”All offentlig makt utgår från folket. Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt.”

”Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.”

Så står det skrivet i vårt lands grundlag, och på samma bergfasta demokratiska grund ska Sverige stå under de 100 år som följer.

(Applåder)

Herr talman! Regeringens politik under kommande år ska präglas av krafttag mot tre allvarliga samhällsproblem.

För det första: att vända på varje sten för att minska segregationen och bekämpa den hänsynslösa brottslighet som i dag hotar hela samhällsgemenskapen.

För det andra: att driva på den gröna industriella revolutionen med investeringar i hela landet. Så minskas utsläppen, och så hamnar framtidens jobb i Sverige.

För det tredje: att ta tillbaka kontrollen över välfärden, så att alla medarbetare har de villkor som krävs så att de kan göra sitt jobb och så att vi kan se till att skolan, vården och omsorgen håller hög kvalitet runt om i hela vårt land.

Och av respekt för alla som jobbar och för dem som byggt upp vårt land ska vi ha trygga socialförsäkringar och pensioner. Sverige ska framåt, steg för steg och reform för reform, för Sverige kan bättre.

(Applåder)

Herr talman! Fram till november i år har 290 skjutningar ägt rum i vårt land. Det har kostat 42 människor livet, många av dem unga pojkar, barn. Och skjutningar i gängkonflikter är inte isolerade fall; det sker organiserat, och det grundläggs i ett samhälle med för stora klyftor och skillnader i livsvillkor: ekonomiska, språkliga och normativa.

Det grova våldet är ett gift som hotar hela vår samhällsgemenskap, och det undergräver tilliten mellan människor och urholkar framtidstron. Det gör människor i vårt land till brottsoffer, dödsoffer och sörjande.

Det finns bostadsområden i Sverige som präglas av trångboddhet och en svart bostadsmarknad där organiserad brottslighet agerar hyresvärd, bank och arbetsgivare. Där trängs rättsväsendet undan, och gängen skapar egna spelregler där barn rekryteras rakt in i den kriminella livsstil där sprängningar och skjutningar är vardag.

Så kan det inte fortsätta. Det svenska samhället ska vara starkare än så.

För att få stopp på våldet måste förövarna lagföras. Kriminalpolitiken läggs om. Fler än 70 straff har skärpts, och ett trettioal gärningar som tidigare inte var straffbara har kriminaliserats. En historisk utbyggnad av svenskt rättsväsen pågår. Målet om 10 000 fler polisanställda är på god väg att nås. En omfattande utbyggnad av kriminalvården genomförs, och domstolarnas kapacitet stärks väsentligt. I stort sett varenda brottsbekämpande myndighet har fått nya verktyg, fler anställda och större befogenheter.

Nu ska vi gå vidare. Straffen för gängrelaterad brottslighet ska skärpas ytterligare. Möjligheten att använda hemliga tvångsmedel preventivt för att förhindra allvarlig brottslighet utreds. Straffen för mened, övergrepp i rättsak och skyddande av brottsling skärps.

Vittnen ska inte hotas till tystnad utan få det stöd de behöver för att i trygghet kunna fullgöra sin plikt. Det ska bli lättare att häkta personer som misstänks för allvarliga brott. Häktningspresumtionen sänks från dagens två år till ett år och sex månader, och den som begår fler brott ska straffas hårdare.

Straffrabatten för unga mellan 18 och 20 som begår allvarliga brott tas bort, och påföljden ska bättre återspegla brottslighetens allvar även när det gäller unga.

Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga ses över, och samhället ska agera mer resolut mot unga i riskzonen. Det ska bli möjligt att genomföra fler insatser även om föräldrarna inte samtycker, och medlemmar i gäng och ungdomar i riskzon ska i högre utsträckning omhändertas och bli föremål för sociala åtgärder. En ordning med statliga ungdomskriminalitetsnämnder liknande den danska modellen ska utredas.

Våldsbrotten och kriminellas maktutövande utgör ett hot mot den folkliga förankringen och den demokratiska legitimitet på vilken vår rättsordning vilar. Det ska bekämpas med det demokratiska samhällets fulla kraft. (Applåder)

Herr talman! Varje år mördas ett femtontal kvinnor av någon som de har eller har haft en nära relation med. Regeringen har permanentat medel och statsbidrag för att förebygga mäns våld mot kvinnor och för att skydda dem som utsätts.

Möjligheten att stärka det straffrättsliga skyddet också mot psykiskt våld ses över, och straffen för våld och andra kränkningar i nära relationer skärps.

För 20 år sedan – ett år innan hon mördades – stod Fadime Şahindal här i riksdagen och sa: ”Oavsett vilken kulturell bakgrund man har bör det vara en självklarhet för varje ung kvinna att både få ha sin familj och det liv man önskar sig.” Hon avslutade med en uppmaning till oss alla att se alla de tjejer som förnekas denna rätt i hederns namn. Hon sa: Jag hoppas att ni inte vänder dem ryggen.

Uppslutningen i Sveriges riksdag är bred, och regeringens inriktning är tydlig. Hedersförtrycket hör inte hemma i vårt land. Jämlikhet och jämställdhet gäller lika för alla. Hedersförtrycket ska bort.

(Applåder)

Herr talman! Straffskärpningarna har gett effekt. Fler grovt kriminella avtjänar nu sitt straff. Men det krävs mycket bredare insatser för att bryta den segregation som leder till fattigdom och hopplöshet och göder gängkriminaliteten. Varje statsråd i den regering som i dag tillträder kommer att få i uppgift att inom sitt ansvarsområde och med stöd av berörda myndigheter vända på varje sten för att stoppa gängkriminaliteten och bekämpa segregationen. Regeringen kommer också att bjuda in företrädare för de kommuner där våldet är som värst och segregationen är som störst för att tillsammans motarbeta brottsligheten.

Många föräldrar, lärare, socialsekreterare, områdespoliser, idrottsföreningar och engagerade frivilliga agerar i dag motkrafter. De sprider hopp i mörkret. Men många fler behöver sluta upp. Vi måste alla hjälpas åt. Därför vill jag också vända mig till svenska folket – hela det svenska folket. Ingen enskild människa kan ensam bryta segregationen eller stoppa gängen, men alla kan göra något. När det organiseras nattvandring och andra aktiviteter, var med om du kan! Ställ upp för idrottsföreningen, så att det finns fritidsaktiviteter för våra unga! Stanna och prata en extra stund med den som behöver förbättra sin svenska för att komma in i samhällsgemenskapen!

Låt mig också rikta en uppmaning till Sveriges arbetsgivare: Innan du tar hit lågkvalificerad arbetskraft från andra länder, tänk på att det finns många långtidsarbetslösa i Sverige som inget annat vill än att få en egen försörjning!

När hela samhället mobiliserar kan vi tillsammans bygga Sverige tryggt igen.

(Applåder)

Herr talman! Inget är så grundläggande som att ha ett jobb att gå till. Inget är lika avgörande för att bli en del av samhällsgemenskapen. Den som saknar arbete ska därför möta en tydlig förväntan men också många och goda möjligheter att komma i arbete.

Har du kommit till Sverige som ung ska du skaffa en gymnasieexamen och gå vidare till jobb eller högre utbildning. Har du redan yrkeskunskaper som efterfrågas ska du lära dig svenska så fort det går och ta ett av de lediga jobb som finns. Är du lite äldre och saknar rätt kunskaper kan du börja med en subventionerad anställning och hjälpa till i vårt samhälle med uppgifter som annars inte blir utförda.

Prot. 2021/22:37
30 november

Regeringsförklaring

Med den inriktningen på jobbpolitiken har regeringen bidragit till att skapa en kvarts miljon nya jobb och halverat etableringstiden för nyanlän-
da. Och trots pandemin och den största nedgången i ekonomin sedan andra världskriget jobbar i dag en högre andel utrikes födda jämfört med 2014.

Sverige ställer tydliga krav men erbjuder också möjligheter. Det fun-
gerar, och på den vägen ska vi fortsätta. Alla som kan jobba ska jobba.
Med ett arbete och en egen inkomst följer friheten att bestämma själv hur
man vill leva sitt liv och med vem. Det gäller lika för alla, oavsett varifrån
du kommer och oavsett kön.

(Applåder)

Integrationen ska förbättras på en gedigen kunskapsgrund, så utred-
ningar tillsätts om tydligare aktivitetskrav om ett visst antal timmar i veck-
an för dem som får ekonomiskt bistånd, om krav på språkkunskap och
kännedom om Sverige för att få permanent uppehållstillstånd och om möj-
ligheten att införa ett statligt mottagningscenter där asylsökande ska bo
och delta i samhällsintroduktion under den allra första tiden i Sverige.

Kvaliteten i svenska för invandrare ska höjas. Skolinspektionen ska
granska anordnare. Fler vuxna ska kunna kombinera yrkesutbildning och
svenskstudier för att snabbare komma i jobb. Nystartsjobben förstärks.
Etableringsjobb införs. Och arbetsrätten reformeras i enlighet med den
överenskommelse som slutits av parterna.

Sveriges företagare skapar jobb och bidrar till vårt lands välbefinnande. Det
ska vara lätt att starta och driva företag i Sverige. Det ska också vara lätt
att få en utbildningsplats. Kunskapslyftet skapar tiotusentals vägar som le-
der till arbete runt om i landet. Nu byggs yrkeshögskolan, regionalt yrkes-
vux och folkhögskolan ut med fler utbildningsplatser. Vårutbildningarna
byggs ut både på högskolorna och på distans. Och vården får bättre förut-
sättningar att ta fram de platser för verksamhetsförlagd utbildning som
krävs.

Sverige har redan ett av världens mest omfattande studiestödssystem.
En arbetsmarknad i snabb förändring ställer högre krav på vidareutbild-
ning, så nu ska Sverige också få ett av världens bästa omställningsstudie-
stöd. I och med genomförandet av partsöverenskommelsen stärks nu vår
konkurrenskraft, och arbetstagarna ges trygghet i omställning.

(Applåder)

Herr talman! Vi håller 1,5-gradersmålet vid liv, men pulsen är mycket
låg. Så sammanfattade Alok Sharma, klimattoppmötets ordförande, resul-
tatet från Glasgow. Klockan tickar. Klarar inte världen klimatkrisen blir
konsekvenserna oöverskådliga. Ambitionen måste höjas. Pulsen måste
upp. Världen måste lyckas.

Med det gröna folkhemmet valde Sverige att gå före. Vårt förtroende i
omvärlden stärks när svenska innovationer och lösningar nu exporteras
världen över. Här pågår en global klimatkapplöpning, och Sverige springer
i ledarklungan.

Industriklivet och Klimatklivet angav riktningen, och de ska utvecklas.
Över 300 000 nya bostäder har byggts sedan 2014, och det hållbara byg-
gandet främjas. När Sverige nu investerar sig ur lågkonjunkturen efter pan-
demin sker det genom en kraftfull grön återstart av svensk ekonomi.

Just nu pågår en grön industriell revolution runt om i hela vårt land – fossilfri stålproduktion, batterifabriker, eldrivna tunga lastbilar. Det minskar utsläppen och ger tusentals arbetstillfällen i hela landet.

Nu ska takten öka ytterligare. Men nödvändiga investeringar riskerar att inte bli av för att marknaden tycker att de är för riskfyllda. Men svensk industri ska kunna fasa ut det fossila, och de gröna kreditgarantierna byggs ut till 50 miljarder kronor nästa år.

Sverige har i dag ett innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv. Vi har en yrkesskicklig arbetskraft som står redo att ställa om till de jobb som nu växer fram. Regeringen föreslår därför ett nytt statligt finansierat kompetenslyft för näringslivets klimatomställning.

En ny nationell elektrifieringsstrategi ska peka ut hur kapaciteten i elnäten snabbt och effektivt kan byggas ut och hur elproduktionen med rena, förnybara och billiga energikällor kraftigt kan öka. Arbetet med att bygga ut den havsbaserade vindkraften är en viktig del av detta.

Det ska finnas goda förutsättningar att bo, leva och arbeta i hela landet. Ambitionerna höjs i regionalpolitiken. En kraftfull satsning görs på landsbygdsprogrammet för ett konkurrenskraftigt och miljömässigt hållbart jordbruk. Investeringar i bredband ökas kraftigt. Tydliga krav ställs på operatörernas täckningsgrad, och det särskilda driftsstödet till dagligvarubutiker permanentas.

Strandskyddet ska bli mer differentierat. Det ska bli lättare att bygga på landsbygden samtidigt som strandskyddet i högexploaterade områden förstärks. Områden av särskild betydelse för djur- och växtliv värnas. Åganderätten i skogen ska stärkas. Det är grunden för att i ökad utsträckning kunna ta till vara skogens potential för ekonomi, klimat och miljö.

En ny nationell plan för infrastruktur ska läggas fram i vår. Nya steg tas mot en modern, fossilfri transportinfrastruktur så att människor kan förflytta både sig själva och de varor som i ökad utsträckning produceras i vårt land.

Nästa år står Sverige värd för FN-mötet Stockholm+50 för att öka takten i genomförandet av hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det sker mot bakgrund av att FN:s allra första miljökonferens hölls här i Stockholm. När Olof Palme välkomnade världens ledare konstaterade han med ord som är lika aktuella i dag: Framtiden är gemensam. I gemenskap måste vi dela den. Tillsammans kan vi skapa den.

(Applåder)

Herr talman! Den generella välfärden ska stärkas. Det är den starkaste omfördelande kraft vi har. Därför får den inte brista. Men var det något som blev tydligt under pandemin så var det att välfärden har brister. Den svenska välfärden bärs upp av medarbetarna. De behöver fler kollegor, rätt utbildning och en bättre arbetsmiljö.

Betinget är stort, men inte omöjligt. Viktiga steg har tagits. Regeringen har de senaste åren successivt skjutit till mer pengar till kommuner och regioner. Jämfört med 2014 arbetar i dag 100 000 fler i välfärden. Nu ska också de stora 90-talistkullarnas barn utbildas. De många 40-talisterna går in i 80-årsåldern och ska såklart ha den trygga äldreomsorg de förtjänar.

Därför höjs de generella statsbidragen ytterligare. Cancervården, psykiatri och förlossningsvården ska prioriteras när sjukvården byggs ut. Köerna ska kortas, vårdcentralerna stärkas och fler få en fast läkarkontakt.

Arbetet med att ta fram en ny äldreomsorgslag för stärkt kvalitet och likvärdighet i omsorgen fortsätter. Alla hemtjänsttagares rätt till en fast omsorgskontakt fastställs i lag. Den som jobbar i äldreomsorgen ges möjlighet att studera till undersköterska på betald arbetstid, och en återhämtningsbonus har införts för möjligheter till bättre arbetsvillkor.

Arbetet för trygga pensioner handlar om respekt för dem som varit med och byggt upp vårt land. Pensionen har höjts för den som har arbetat ett långt yrkesliv med låg lön. Bostadstillägget höjs nu ytterligare. En strukturreform för att långsiktigt stärka inkomsterna för de pensionärer som har det sämst ställt ska läggas fram. Det innebär upp till 1 000 kronor mer i plånboken varje månad. En trygghetspension införs så att den som är över 60 år och utsliten inte ska behöva ta ut sin ålderspension i förtid.

Pensionerna behöver dock höjas ytterligare. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet öka. Initiativ till det kommer att tas i Pensionsgruppen.

När du behöver samhället som mest ska det starka samhället finnas där för dig. Regeringen har tidigare tagit bort den permanenta skattekllyftan mellan pensionärer och löntagare. Nu sänks skatten rejält också för människor med sjuk- och aktivitetsersättning. Inriktningen är tydlig. Skattekllyftan mellan funktionsnedsatta och löntagare är orättfärdig. Garantiersättningen i sjuk- och aktivitetsersättningen höjs. Regeringen fortsätter att stärka rätten till personlig assistans.

Den som blir sjuk ska ha stöd för att snabbt komma tillbaka i arbete. En omfattande satsning genomförs för att stärka tryggheten vid sjukdom. Taket i sjukpenningen höjs. Förslag från Sjukförsäkringsutredningen genomförs för att ge mer tid till rehabilitering och ökad flexibilitet för äldre, behovsanställda och deltidssjukskrivna.

Kommunala skolor tar ett större ansvar för helheten än friskolor. Då ska de också ha tillräckligt med resurser för det. Skattepengar till skolan ska gå till skolan. Elevantagningen till skolan ska ske rättvist, med lika chanser och samma möjligheter.

Reform för reform, steg för steg, kan välfärden byggas starkare och mer jämlik, nu och i framtiden. På precis samma sätt kan den monteras ned, steg för steg, reform för reform.

Politisk vilja avgör. Det går att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden. Låt oss göra det!

(Applåder)

Herr talman! När pandemin slog till mot vårt land samlade vi oss över partigränserna för att skydda vår befolkning och de svenska jobben. Låt mig tacka de riksdagspartier som konstruktivt och lösningsorienterat samarbetat med regeringen under mandatperioden, inte minst Centerpartiet och Liberalerna för samarbetet kring den ekonomiska politiken.

Pandemin är inte över. En global och rättvis vaccintillgång måste säkerställas. Nya mutationer av viruset oroar. Ett flertal länder i världen och i Europa har nu en negativ utveckling. Smittspridningen börjar öka även i Sverige, och regeringen förbereder sig inför ett förvärrat läge.

Det enskilt viktigaste nu är att vaccineringen fortsätter med full kraft. Alla över 18 år kommer att erbjudas en tredje dos. Nu måste de grupper nås där få är vaccinerade. Det finns stora skillnader mellan regionerna. De metoder som fungerar bäst för att nå så många människor som möjligt måste spridas. Jag vill därför uppmana regionerna att lära av varandra. Jag

vill också uppmana alla i Sverige att vaccinera sig. Vi gör det för vår egen skull men också för varandra.

Sverige ska ha en god beredskap. Pandemilagen har förlängts. Regeringen är beredd att vidta nödvändiga åtgärder i kampen mot viruset och kommer inom kort att presentera en ny åtgärdsplan. Det kommer att behövas ytterligare åtgärder för att hålla avstånd i offentliga miljöer. Vaccinbevis vid vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inför den 1 december, och i närtid remitteras ett förslag om vaccinbevis också på restauranger och gym. Smittskyddslagstiftningen ses över så att ny lagstiftning finns på plats inför framtida pandemier. Nya krislagar utreds.

Jag kommer också att göra organisatoriska förändringar i Regeringskansliet. Kansliet för krishantering, som tidigare har sorterat under Justitiedepartementet, flyttas till Statsrådsberedningen.

Tack vare en ansvarsfull finanspolitik kunde Sverige möta pandemin med den lägsta statsskulden sedan 1977. Andelen arbetslösa är nu tillbaka på samma nivå som när pandemin bröt ut, och trots att Sverige investerat hundratals miljarder i krisåtgärder för att rädda jobb och företag under pandemin står de offentliga finanserna fortsatt starka – så starka att det är motiverat att växla från överskottsmål till balansmål.

Kulturen har en nyckelroll i samhällets återstart. Kulturen tar oss människor utanför oss själva och närmare varandra. En fri och oberoende kultursektor är grundläggande för varje framgångsrikt demokratiskt samhälle. En förstärkning görs av stödet till teatrar, museer, bild- och formverksamheter, bibliotek, film, orkestrar, konserthus och dansverksamheter i hela landet.

(Applåder)

I hela landet ska vi också ha en mångfald av oberoende medier och en stark public service. Den snabba tekniska och mediala utvecklingen revolutionerar tillgången till information men riskerar samtidigt att öka klyftor och polarisera samhället.

Idrottens anslag ökas kraftigt för att öka deltagandet, främst bland barn och unga samt personer med funktionsnedsättning.

Våra nationella minoriteters kultur och rätt till sina språk stärks, och lagskyddet mot diskriminering skärps. Efter årsskiftet inrättas Institutet för mänskliga rättigheter i Lund för att främja och försvara de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Rasism, hatbrott och intolerans hör inte hemma i Sverige.

(Applåder)

Verksamheter som motverkar eller förebygger rasism får ökat stöd.

I mars tar Sverige över ordförandeklubban i den internationella alliansen för hågkomst av Förintelsen, och i sommar slår Sveriges museum om Förintelsen upp portarna.

Herr talman! Den svenska utrikespolitiken ska värna Sveriges självbestämmande, Sveriges demokrati och det svenska folkets trygghet. Att främja fred och utveckling ligger i Sveriges omedelbara intresse och gagnar vår omvärld. Det ligger därför i Sveriges intresse att bejaka samverkan och dialog mellan länder och stå upp för en internationell rättsordning. Fyra områden ska särskilt betonas.

Prot. 2021/22:37
30 november

Regeringsförklaring

För det första: Samarbetet ska stärkas i vår omedelbara närhet – i Norden och i EU.

Att befolkningen i de nordiska länderna hålls åtskilda med gränshinder är i vår historia en främmande företeelse. Den fria rörligheten mellan de nordiska länderna behöver återupprättas så snart det är möjligt. Det nordiska samarbetet fördjupas och breddas, med särskild tyngdpunkt på gemensam hantering av kriser. De nordiska och baltiska länderna ska gå före i Europa och tillsammans utgöra ett av världens mest integrerade, hållbara och digitaliserade områden.

Det europeiska samarbetet är avgörande för Sverige. Det handlar om jobben, eftersom EU är vår viktigaste marknad. Det handlar om fred och säkerhet, både i vårt närområde och längre bort. Men det är inte bara det: Klimat, migration, vaccin och bekämpandet av den gränsöverskridande och organiserade brottsligheten – allt detta hanteras bättre i samarbete med andra.

EU-samarbetet bygger på gemensamma värderingar. EU-länder som inte respekterar mänskliga rättigheter och demokratiska principer som oberoende domstolar, en fri akademi och fria medier ska inte ovillkorligt få del av EU:s medel.

Jag vill se ett öppet och mer jämlikt Europa, med bättre arbetsvillkor och ökad jämställdhet. Däremot ska den svenska arbetsmarknadsmodellen och vårt skogsbruk inte detaljregleras i Bryssel.

(Applåder)

För det andra: Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast.

Den militära alliansfriheten tjänar vårt land väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Sverige ska inte söka medlemskap i Nato. Sverige kommer inte att stå passivt om en katastrof eller ett angrepp drabbar oss eller ett annat land i Norden eller i EU, och vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om vi själva drabbas. EU är Sveriges viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska arena. Vårt pågående ordförandeskap i OSSE ger Sverige möjlighet att värna den europeiska säkerhetsordningen.

Sverige och EU fördömer Rysslands militära aggression mot Ukraina, inklusive den illegala annekteringen av Krim. Situationen för de människor som fastnat på gränsen mellan Polen och Belarus är oacceptabel. Belarus agerande ska mötas med utökade sanktioner.

För det tredje: Sveriges säkerhet och utveckling tryggs bäst tillsammans med andra.

Vår tids största utmaningar – klimatet, pandemin, värnandet av demokratin – hanteras bäst genom multilateralt samarbete, med utgångspunkt i folkrätten och FN-stadgan. Det är välkommet att USA åter är en konstruktiv samarbetspartner i dessa frågor. Den transatlantiska relationen är central för Sveriges och Europas säkerhet och välbefinnande.

Dagens konflikter kräver omvärldens engagemang. En långsiktig fred mellan Israel och Palestina förutsätter en tvästatslösning. I Afghanistan, Etiopien, Jemen och Mali fortsätter svårlösta konflikter att plåga befolkningarna. Att lindra krigens humanitära konsekvenser och att långsiktigt lösa konflikter kräver regionalt och internationellt samarbete.

Vårt bistånd ska i ökad utsträckning förebygga och hantera klimatförändringarna. Utvecklingsarbetets demokratifokus fortsätter, och likaså arbetet med att stärka kvinnors och flickors rättigheter. Pandemin har lett till

att ytterligare omkring 70 miljoner människor försatts i extrem fattigdom. Det svenska biståndet ska motsvara 1 procent av bruttonationalinkomsten. (Applåder)

För det fjärde: Sverige ska rustas att möta vår tids stora geopolitiska, teknologiska och ekonomiska skiften.

Samhällets kapacitet att hantera kriser ska vara stark, såväl i fredstid som vid krig. Sverige fördjupar försvarssamarbetet med Finland och andra nordiska grannar, inom EU, med USA samt i partnerskapet med Nato. Vårt nationella försvar byggs ut. Fem regementen och en flygflottilj återinrättas just nu: i Falun, Sollefteå/Östersund, Arvidsjaur, Kristinehamn, Göteborg och Uppsala. Det civila försvaret stärks. En ny, uppdaterad nationell säkerhetsstrategi tas fram. Sverige fortsätter att vara en stark röst för kärnvapen-nedrustning och icke-spridning.

Kinas växande roll utgör ytterligare en av vår tids största globala förändringar. Sverige och EU ska bedriva en aktiv politik i relation till Kina, med utgångspunkt i våra intressen och våra värderingar.

En ny migrationslagstiftning har trätt i kraft i Sverige. Den är väl avvägd för att svensk asylopolitik ska vara långsiktigt hållbar med ett humant, rättssäkert och effektivt regelverk som inte väsentligt avviker från övriga EU-länders.

Herr talman och ärade ledamöter av Sveriges riksdag! Jag inledde med att tala om svensk demokrati och 100 år av allmän och lika rösträtt. Och demokratin – det är ju vi: vi som bor i Sverige, vi som arbetar och lever här, vi som fostrar nya generationer. Det ska vi ha i åtanke när vi möter varandra i vardagen. Jag vill att vi möter varandra med respekt, för det är vi – alla tillsammans – som bär upp Sverige.

Vi kanske står på vårdcentralen, beredda med sprutorna, och betar av en efter en i vaccinkön.

Vi kanske hittar på roliga ramsor om mössor och vantar för att minska turbulensen i förskolans kapprum nu när det börjar bli kallt.

Vi kanske har det hektiskt på verkstan just nu, för folk har en tendens att komma på att de ska byta till vinterdäck i sista sekunden.

Vi är alla med och bidrar till det Sverige vi älskar. Och vi är många som gör en insats för demokratin, på fikarasten, vid bokningstavlan i tvättstugan, i byggfutten, ofta utan att vi tänker på det. När vi säger ifrån. När vi kräver respekt. För oss själva, för våra kollegor eller för en okänd medmänniska som blir orättvist behandlad. I förlitan på att andra också gör det för oss. Vi ska inte ha ett Sverige där en grupp ser ned på en annan.

Rösträtten 1921 var inte slutpunkten på demokratibygget; det var startskottet. Kampen för demokrati, för människovärde och respekt, för alla människors makt att påverka sin vardag och vårt gemensamma samhälle – den tar aldrig slut.

Den kampen tar vi med oss under återstoden av detta riksdagsår, när vi tar krafttag mot brottsligheten, spurtar i klimatomställningen och återtar kontrollen över välfärden. Den kampen tar vi alla med oss in i valrörelsen nästa år och vidare in i nya decennier.

Alla har ett ansvar, och allas insatser behövs. Det Sverige som vi bygger tillsammans, i respekt för varandra, det är ett starkare Sverige.

(Applåder)

Prot. 2021/22:37
30 november

Regeringsförklaring

§ 2 Anmälan om utsedda statsråd

Anf. 2 Statsminister MAGDALENA ANDERSSON (S):
Herr talman! Låt mig till sist anmäla de statsråd som tillsammans med mig ingår i regeringen.

Statsråd i Statsrådsberedningen är Hans Dahlgren.

Statsråd och chef för Justitiedepartementet är Morgan Johansson. Statsråd i Justitiedepartementet är också Anders Ygeman.

Statsråd och chef för Utrikesdepartementet är Ann Linde. Statsråd i Utrikesdepartementet är även Anna Hallberg och Matilda Ernkrans.

Statsråd och chef för Försvarsdepartementet är Peter Hultqvist.

Statsråd och chef för Socialdepartementet är Lena Hallengren. Statsråd i Socialdepartementet är vidare Ardalán Shekarabi.

Statsråd och chef för Finansdepartementet är Mikael Damberg. Statsråd i Finansdepartementet är också Max Elger och Ida Karkiainen.

Statsråd och chef för Utbildningsdepartementet är Anna Ekström. Statsråd i Utbildningsdepartementet är även Lina Axelsson Kihlbom.

Statsråd och chef för Miljödepartementet är Annika Strandhäll.

Statsråd och chef för Näringsdepartementet är Karl-Petter Thorwaldsson. Statsråd i Näringsdepartementet är vidare Anna-Caren Säterberg.

Statsråd och chef för Kulturdepartementet är Jeanette Gustafsdotter.

Statsråd och chef för Arbetsmarknadsdepartementet är Eva Nordmark. Statsråd i Arbetsmarknadsdepartementet är även Johan Danielsson.

Statsråd och chef för Infrastrukturdepartementet är Tomas Eneroth. Statsråd i Infrastrukturdepartementet är också Khashayar Farmanbar.

Riksdagen kommer på sedvanligt sätt att underrättas om departementsförändringarna.

(Applåder)

§ 3 Justering av protokoll

Protokollet för den 9 november justerades.

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2021/22:4285, 4295, 4299, 4310, 4316 och 4317 till utbildningsutskottet

2021/22:4293, 4322, 4323, 4326 och 4327 till socialförsäkringsutskottet

§ 5 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Konstitutionsutskottets betänkande

2021/22:KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Skatteutskottets betänkanden
2021/22:SkU5 Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen
2021/22:SkU6 Ändrat alkoholskattedirektiv och vissa andra ändringar
2021/22:SkU8 Nya mervärdesskatte regler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Prot. 2021/22:37
30 november

Utbildningsutskottets betänkande
2021/22:UbU4 Överlåtelse av förvaltningsuppgift till Internationella sjöfartsorganisationen att genom Världssjöfartsuniversitetet utfärda examina

Finansutskottets betänkande
2021/22:FiU15 Lagstiftningsåtgärder med anledning av EU:s gröna taxonomiförordning

Civilutskottets betänkande
2021/22:CU1 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Trafikutskottets betänkande
2021/22:TU4 Det nationella basutbudet av flygplatser

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition
2021/22:65 En ytterligare förlängning av anståndstiden för att möjliggöra avbetalning av tillfälliga anstånd

Motioner
med anledning av skr. 2021/22:43 Riksrevisionens rapport om statens subventionering av läkemedel
2021/22:4321 av Waltersson Grönvall m.fl. (M)
2021/22:4324 av Pia Steensland m.fl. (KD)
2021/22:4325 av Barbro Westerholm m.fl. (L)

Utrikesutskottets betänkande
2021/22:UU1 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

§ 7 Anmälan om uteblivet svar på skriftlig fråga

Talmannen anmälde att följande skriftliga fråga inte skulle besvaras:

2021/22:382 Kraftigt ökade matpriser
av Björn Söder (SD)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

Prot. 2021/22:37
30 november

§ 8 Kammaren åtskildes kl. 10.15.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

INGVAR MATTSON

/Olof Pilo

§ 1 Regeringsförklaring.....	1
Anf. 1 Statsminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	1
§ 2 Anmälan om utsedda statsråd	10
Anf. 2 Statsminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	10
§ 3 Justering av protokoll.....	10
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	10
§ 5 Ärenden för bordläggning.....	10
§ 6 Bordläggning.....	11
§ 7 Anmälan om uteblivet svar på skriftlig fråga	11
§ 8 Kammaren åtskildes kl. 10.15.....	12